

Република Србија
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЈАВНЕ
НАБАВКЕ

Број: 404-02-322/2022-01

Датум: 27. јун 2022. године

Београд

ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

Палмотићева 31/III
11000 Београд

Канцеларији за јавне набавке (у даљем тексту: Канцеларија), дана 31. марта 2022. године, доставили сте допис који за предмет има захтев за спровођење мониторинга у вези са поступцима јавних набавки који су спроведени од стране следећих наручилаца:

- Институт за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“, Нишка Бања, отворени поступак јавне набавке добра - Средства за одржавање хигијене, референтни број: 16/2022;
- Здравствени центар Ужице, Ужице, отворени поступак јавне набавке добра - Средства за одржавање хигијене, референтни број 15/22;
- Предшколска установа „Ђулићи“, Зајечар, отворени поступак јавне набавке добра - Набавка хигијенских производа, референтни број 6/22;
- Специјална болница за психијатријске болести „Горња Топоница“ Ниш, отворени поступак јавне набавке добра - Материјал за одржавање хигијене и хемијских средстава за чишћење, референтни број 5/2022;
- Предшколска установа „Бамби“, Бор, отворени поступак јавне набавке добра - Набавка материјала за хигијену, референтни број 0002/2022;
- Предшколска установа „Лане“, Алексинац, отворени поступак јавне набавке добра - Средства за одржавање хигијене, референтни број 01/2022;
- Предшколска установа „Чика Јова Змај“, Пирот, отворени поступак јавне набавке добра - Материјал за одржавање хигијене, референтни број Д-3/2022;
- Дом за смештај одраслих лица „Кулина“, Алексинац, отворени поступак јавне набавке добра - Средства за хигијену, референтни број 02-352;
- Дом ученика средњих школа Зајечар, Зајечар, отворени поступак јавне набавке добра - Материјал за одржавање хигијене, референтни број 01/2022.

У достављеном допису изражавате сумњу да су наведени наручивачи приликом спровођења предметних поступака јавних набавки довели у повољнији положај једног понуђача, односно на посредан начин онемогућили остале понуђаче да учествују у поступцима јавних набавки чиме је извршена повреда Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19, у даљем тексту: ЗЈН) и ограничена потпуна и ефикасна примена начела обезбеђења конкуренције и забране дискриминације у поступцима јавних набавки.

Наиме, у свом допису наводите да су у свим поступцима јавних набавки били прописани услови у погледу техничких спецификација добра која се набављају, који нису уобичајени на тржишту и који се у ранијем периоду нису захтевали приликом

спровођења истих или сличних набавки. Неуобичајени захтеви се, како тврдите, односе на захтевану амбалажу, извештаје о дерматолошком испитивању производа, извештаје о испитивању усаглашености производа за контакт са храном („Food Contact“) и др. Поред наведеног, истичете да су овако дефинисане услове пратили веома кратки рокови за достављање понуда, имајући у виду да је за израду тражених извештаја о испитивању било потребно много дуже времена за прибављање, као и да се поједина испитивања не могу спровести у Републици Србији. Такође је истакнуто да се као докази о испуњености захтеваних услова достављају извештаји једне институције и то Института за општу и физичку хемију, који, како наводите, нема акредитацију, а што је услов за лабораторије које испитују предмете опште употребе. Тврдње о нарушењу конкуренцији у предметним поступцима јавних набавки поткрепили сте и податком о просечном броју понуда које су поднете у поступцима.

Поступајући по достављеном допису, Канцеларија се дана 18. априла 2022. године обратила наведеним наручиоцима захтевом за достављање образложеног изјашњења у вези са поступањем приликом спровођења поступака јавних набавки и то у погледу навода изнетих у достављеном допису. Посебно је захтевано да се наручиоци изјасне да ли су се приликом одређивања захтева у документацији о набавци руководили правилима о дефинисању техничких спецификација из чл. 98. до 103. ЗЈН, као и да ли су водили рачуна да се прописивањем услова и захтева, на које је указано у допису, не сужава конкуренција и не врши дискриминација понуђача.

I Дана 05. маја 2022. године, наручилац Институт за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“, доставио је Канцеларији допис број: 03-3958/1 од 04. маја 2022. године у којем се изјаснило на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да су наводи у погледу неуобичајене амбалаже која је захтевана за добра која чине предмет јавне набавке неосновани, наводећи као примере текни сапун у паковању од 1л, сапун у паковању од 100гр, средство за прање стакала у паковању од 750мл са пумпицом, прашак за веш у паковањима од 20 до 25кг или 10 до 20л, као и бројна добра која су обухваћена предметом јавне набавке код којих није ни наведен захтев у погледу паковања.

Када је реч о дефинисаном року за подношење понуда у предметном поступку јавне набавке, наручилац је истакао да је поступио у свему у складу са одредбама ЗЈН, односно да је одредио рок од 40 дана, што представља значајно дужи рок за подношење понуда од законом прописаног минималног рока из члана 52. ЗЈН.

У погледу захтеваног сертификата GMP (добра производњачка пракса) или ИСО 22716, наручилац је навео да је ово уобичајени стандард који примењују производњачи хемијских производа, а као разлог дефинисања оваквог захтева је потреба за набавком безопасног производа, без токсичних материјала, који обезбеђује адекватну количину потребних састојака који гарантују ефикасно дејство, посебно уколико се има у виду да је Институт за лечење и рехабилитацију стационарно лечилиште. Сходно наведеном, нужно је да буду обезбеђени производи за хигијену и дезинфекцију, који не утичу негативно на здравље пацијената и корисника. Наручилац је посебно истакао да наведене сертификате поседује већина интернационалних производњача предметних добара („Ecolab, Warner & Merc (Tana), Diversey“), али и домаћи производњачи попут „Галеника“ а.д. и поједињих мањих производњача.

Наручилац је даље, у погледу захтевног FSC сертификата („Forest Stewardship Council“) истакао да је у питању стандард чији је циљ очување животне средине, те да је исти заступљен код највећег броја производњача папирне конфекције, како иностраних, тако и домаћих, наводећи неке од њих („Celex, Drenik, Paloma, Paprente, Kimberly Clark, SCA“). Притом је наручилац истакао да је за предметне ставке 1 и 2, у партији 2, достављена понуда за производ „Bonit Perfex“, који је произведен од

стране домаћег производа и који се може купити у великом броју малопродајних и велепродајних објеката. Стога, наручилац истиче да у конкретном случају не постоје основи за тврђење да је у поступку јавне набавке била сужена конкуренција, односно да је дата предност одређеном понуђачу.

У вези са захтевом за испитивање производа у складу са REACH Директивом (у даљем тексту: Директива), наручилац је навео да се захтев односи само на добро под редним бројем 10 - Убрус за „autocat“ механизам који се налазе у ординацијама. Наручилац је истакао да је наведена Директива пропис Европске уније, која има за циљ побољшање заштите здравља људи и животне средине од ризика које хемикалије могу да проузрокују, где је у конкретном случају указано да се Директива односи и на папирну конфекцију, у смислу да се приликом изbelјивања папира и у поступку ламинације, не користе хемикалије које су опасне и штетне. Извештај, издат сходно Директиви, према тврђњама наручиоца, може израдити готово свака лабораторија, уз навођење да би наручилац, сходно одредби члана 102. став 2. ЗЈН, прихватио и произвођачки досије или техничку документацију производа које би се могло закључити да је производ усаглашен са Директивом. Посебан значај потребе да предметно добро буде у складу са Директивом, наручилац у изјашњењу оправдава чињеницом да се добро користи непосредно у ординацијама са пациентима.

У погледу захтева за дерматолошком исправношћу производа, наручилац је у изјашњењу дао одговор да је реч о испитивању које је уобичајено и које не представља новину, да је исто захтевано приликом набавке предметних добара у поступцима из претходних година, те да ову врсту испитивања поседују водећи светски производи папирне конфекције („Paloma, Celex, Kimberly Clarks, SCA, Papernet, Papredi“ и др.). Такође је истакнуто да је наведени извештај захтеван само за одређена добра, а не за сва добра која чине папирну конфекцију.

У вези са захтевом о усклађености производа за контакт са храном („Food Contact“), наручилац је навео да је реч о веома широкој међународној и европској ознаки која је заступљена и код домаћих производа, а која је присутна не само у производњи папирне конфекције, већ и других производа у вези са намирницама. Наручилац је посебно истакао да је наведени захтев у логичкој вези са предметом јавне набавке, с обзиром да је наведено захтевано само за кухињске убрусе и салвете, који су у контакту са храном која се припрема и сервира у установи. Такође је наведено да постоје бројна друга испитивања и међународне ознаке („Ecolab, Nordic Ecolab, INIFAP, PEFC, Blue Angel, ISF HPC“), али да се наручилац определио само за наведени стандард конципирајући минимални захтев који морају да задовоље предметна добра.

Када је реч о захтеву за достављањем извештаја о испитивању отпорности понуђеног добра на дејство хемикалија и дезинфекцијенса, наручилац се изјаснио да је наведено захтевано само за универзалну крпу и перику за чишћење и дезинфекцију подова, те да према сазнањима наручиоца производ „Vileda Professional“ има палету производа која поседује овај извештај, али да сматра да наведено испитивање не представља сувишан захтев и да се исто може обавити у домаћим лабораторијама.

Такође, наручилац је навео да захтевима из техничке спецификације, као и критеријумима за избор привредног субјекта није имао намеру да омогући учешће само једном понуђачу, већ је намера наручиоца била да обезбеди да привредни субјект којем буде додељен уговор понуди добра захтеваних минималних карактеристика које су дате у техничкој спецификацији.

II   Дана 04. маја 2022. године, наручилац Здравствени центар Ужице, доставио је Канцеларији допис 0106 број: 4884 од 29. априла 2022. године у којем се изјаснио на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да су наводи у погледу рокова за подношење понуда неосновани, из разлога што је рок, који је износио 32 дана, одређен у свему у складу са одредбама члана 52. ЗЈН. Такође, наручилац је у погледу захтеваних извештаја истакао да није захтевано да исти буду прибављени у периоду од објављивања јавног позива па до истека рока за подношење понуда, већ су тражени извештаји којима понуђачи већ располажу, а који доказују да понуђена добра поседују одређене карактеристике које су од значаја за наручиоца и које представљају минимум квалитета који је прихватљив.

Наручилац је оспорио тврђење да је за добра под редним бројем 2 - Течно средство за избељивање белог памучног веша и редним бројем 4 - Течно средство на бази тензида за уклањање универзалних нечистота, у партији 2, неосновано захтевао да производи поседују Решење о упису добра у списак дезинфекционах средстава RKI („Robert Koch Instituta“) из Берлина или другог акредитованог института. Наиме, наручилац оправдава наведени захтев потребом да се одржи ниво квалитета средстава за прање веша које је користио у претходном периоду, а да би се онемогућио настанак болничких инфекција и смањио ризик од истих. Начин да се наведено обезбеди је набавка средстава за прање веша од различитих врста материјала на различитим температурима, са бактерицидним, фунгицидним и вируцидним дејством. Наручилац је образложио начин и обим дејства средства за прање веша израђених према решењу наведеног института, односно друге акредитоване лабораторије. Поред наведеног, наручилац је истакао да према његовим сазнањима најмање три европска произвођача („Eco Lab, Diversey, Christeyens“), који своје производе дистрибуирају на тржиште Републике Србије, поседује PKI сертификат, истичући да је документацијом о набавци било предвиђено прихватање и другог одговарајућег сртификата. Како се даље наводи у достављеном изјашњењу, наручилац је овим захтевом обезбедио потпуну бактериолошку и вирусолошку исправност комплетног веша који се користи у процесима пружања услуга пациентима, посебно наглашавајући општу епидемиолошку ситуацију.

У погледу захтева за извештајем о дерматолошкој исправности производа за партију 3, наручилац је истакао да велики број производа (детерцената за судове) доступних на нашем тржишту поседује наведени извештај („Fairy, Mer, Spin“), међу којима се налазе и инострани и домаћи произвођачи. Захтев је постављен из разлога што наведено средство приликом коришћења долази у контакт са рукама и може да доведе до оштећења коже руку, уколико се не користе заштитне рукавице. С обзиром да је исти захтев предвиђен и за добра под редним бр. 3 и 5, за партију 6, наручилац је навео да је реч о тоалет папиру у ролни и убрусу са „autocut“ механизмом, констатујући да су добра од посебног значаја и да захтевани извештај за предметна добра поседују бројни инострани и поједини домаћи произвођачи.

У вези са захтевом који се односи на извештај за контакт са храном („Food Contact“), наручилац је навео да је захтев предвиђен услед епидемиолошке ситуације изазване Covid вирусом, из разлога што се храна за лежеће пациенте дистрибуира у истурене изолационе јединице где је потребно поштовање свих мера препоручених од стране надлежних институција (Министартсво здравља, Завод за јавно здравље). Из наведеног разлога сви папирни производи морају бити дерматолошки исправни. Доказ за то је поседовање наведеног извештаја који потрђује да је производ безбедан за коришћење у контакту са храном, без ризика да исти изазове контаминацију хране. Наручилац је у погледу овог извештаја, као и наручилац Институт за лечење и рехабилитацију „Niшка Бања“, истакао да наведени извештај поседују водећи европски произвођачи, као и да све већи број домаћих произвођача усваја захтеве овог извештаја на који могу одговорити. Наручилац је, такође, истакао да у погледу испитивања предметних добара (папирне галантерије), постоје и друга бројна

испитивања, али да се наручилац определио само за овај извештај који је у логичкој вези са предметом јавне набавке и да има нарочиту важност за наручиоца, из разлога безбедности примене таквих производа у његовом функционисању.

У погледу паковања и амбалаже, наручилац је истакао захтев за паковањима од 10-36 комада са назначеном произвођачком декларацијом, из разлога што у претходном периоду наручилац није дефинисао количине, паковање и амбалажу, што је резултирало доставом предметних добара у врећама, а што је онемогућавало даљу хигијенску дистрибуцију истих. Како се наводи у изјашњењу, наручилац се руководио паковањима и амбалажом која је највише заступљена у малопродајним објектима.

III Дана 29. априла 2022. године, наручилац Предшколска установа „Ђулићи“ из Зајечара, доставио је Канцеларији допис број: 3014 од 27. априла 2022. године у којем се изјаснило на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је у изјашњењу навео да приликом спровођења поступка јавне набавке није имао посебне услове у погледу захтева амбалаже тражених добара и да је иста широко доступна и уобичајена на тржишту.

У погледу дефинисаног рока за подношење понуда, наручилац је истакао да је рок дефинисан у свему у складу са одредбом члана 52. ЗЈН.

У вези са захтевом за испитивање по стандарду ЕН 13727 и ЕН 13624, за ставку под редним бројем 21 - Дезинфекционо средство за руке, у партији 1, наручилац је у изјашњењу навео да је реч о међународном стандарду који је преузет од стране Акредитационог тела Србије као стандард СРПС ЕН 13727 и СРПС ЕН 13624 и који се односи на додатно бактерицидно и фунгицидно дејство хемијских дезинфекцијенаса и антисептика. Притом је упућивање на међународне норме праћено речима „или одговарајуће“. Предметно средство служи за дезинфекцију руку, које је од великог значаја за тип установе којој припада наручилац, посебно у условима пандемије, што осигурава безбедност и здравље корисника, односно деце. Сходно наведеном, наручилац сматра оправданим свој захтев, чиме је за предметно добро постигнут виши ниво безбедности употребе од осталих добара која су предмет јавне набавке. Наручилац је у вези са испитивањима по ЕН нормама навео да предметно испитивање раде и домаће лабораторије, док је у вези са страним производијачима истакао да њихови производи садрже ово испитивање. За предметна добра, према сазнању наручиоца, постоје најмање три производијача који у потпуности испуњавају захтев техничке спецификације.

У погледу ставке под редним бројем 26 – Алкохол 70%, за коју је одређен захтев за испитивањем ПХ ЕУР 9, наручилац је навео да је ово једина призната метода (фармакопеја) којом се испитује чистоћа алкохола. Имајући у виду примену алкохола за дезинфекцију предмета и површина које долазе у контакт са храном, захтеван је и одговарајући ниво чистоће алкохола који се набавља. При том је овај захтев, како се наводи у изјашњењу, минималан и испуњава га већи број производијача предметних добара, као и дистрибутера истих.

У погледу партије 2, за ставку под редним бројем 1 – Тоалет папир у ролни, захтеван је лабораторијско испитивање дерматолошке исправности производа, које, како истиче наручилац, представља широко прихваћено и заступљено испитивање, како од стране међународних, тако и од стране појединих домаћих производијача, а које као такво не представља посебан специјални захтев или ексклузивно право само једног производијача или дистрибутера. Наведено испитивање се, према наводима наручиоца, спроводи за производе најшире подручја примене. У смислу претходно наведеног, наручилац се определио да овај извештај захтева за тоалетни папир, на основу чињенице да је то у складу са објективним потребама да се набави производ провереног квалитета, а који не може да напакоди кожи приликом употребе.

За ставку под редним бројем 6 – Микрофиламен крпа, у партији 2, захтеван је извештај о испитивању постојаности производа на дејство хемикалија и дезинфекционах средстава, имајући у виду да је реч о крпама за брисање које су стално изложене дејству хемикалија и дезинфекционах средстава и које је потребно прокувавати. Из наведеног разлога је, како тврди наручилац, овај захтев у логичкој вези са предметом јавне набавке. Испитивање наведених својстава врше домаће лабораторије (ИОФХ, Профилаб) и то у року од 2 до 3 дана. Такође је у изјашњењу наведено да захтевана својства поседује више произвођача предметног добра. Поред тога, наручилац је истакао да су два понуђача у предметном поступку, за партију 2, доставила изјаве којима потврђују да испуњавају услове захтеване конкурсном документацијом, те из наведеног разлога нису основане тврђење да је овај услов коципиран да доведе у предност само једног понуђача.

У погледу захтеваног „НАССР“ стандарда, наручилац је истакао да је у фази пре подношења понуда добио захтев за појашњење документације у којем је оспоравана основаност наведеног захтева. У достављеном изјашњењу наручилац је остао при наводима из објављеног појашњења у којем се наводи да је наручилац установа за смештај деце, који има сопствену кухињу у којој се припремају оброци за исхрану деце. С обзиром да наведени стандард представља систем безбедности хране, исти се односи и на производе за одржавање хигијене који се користе у кухињи за одржавање хигијене запослених и површина које долазе у контакт са храном. Наручилац захтев за наведеним стандардом није ограничио само на понуђача, већ је омогућио да исти поседује и произвођач добара која су предмет понуде, као и да се наведени захтев може испунити коришћењем капацитета другог привредног субјекта. Наручилац је, такође, истакао да захтевом за поседовањем „НАССР“ стандарда није имао намеру да врши било какву дискриминацију, с обзиром да је као установа под сталним надзором санитарне инспекције која захтева да се приликом чишћења и одржавања хигијене примењују одредбе „НАССР“ стандарда.

IV Дана 09. маја 2022. године, наручилац Специјална болница за психијатријске болести „Горња Топоница“ из Ниша, доставио је Канцеларији допис број: 03- I/4-426 од 05. маја 2022. године у којем се изјаснило на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да су наводи из дописа којим је иницирано спровођење мониторинга неосновани, осврћући се првенствено на дефинисани рок за подношење понуда. У изјашњењу је наведено да је у погледу одређивања рока за подношење понуда у потпуности поступљено у складу са одредбама члана 52. ЗЈН, те да је сходно додатним изменама документације и продужењем рока за подношење понуда исти износио укупно 27 дана. Такође је наведено да рок за подношење понуда није био у вези са временом потребним за извршење тражених анализа, као и да би за наручиоца били прихватљиви извештаји било које лабораторије, без обзира на акредитацију исте.

Наручилац је оценио као неосноване наводе да је одређени понуђач у предметном поступку доведен у повољнији положај, уз образложение да је у поступку обезбеђена конкуренција (прибављене су три понуде за партију 1). Такође је наведено да су сва три понуђача понудила три различита добра, различитих произвођача артикала под редним бројем 4, у оквиру партије 1 („Lambino“, Markmil и ВК Компани“), што имплицира да постоји више од једног понуђача у предметној јавној набавци, као и да постоје минимум три различита произвођача предметних добара.

У достављеном изјашњењу је даље наведено да испитивање дерматолошке исправности производа није новина и да исто имају реномирани производици предметних добара. Поред наведеног, наручилац је истакао да одредбама ЗЈН није

условљен обавезом да техничке спецификације сачини на начин да оне буду идентичне набавка истих добра која су набављана у поступцима у претходном периоду. Напротив, како се истиче, наручилац има дужност и обавезу да испитује тржиште и прати појаву нових и унапређених производа и да наведено имплементира у техничким спецификацијама. Поред наведеног, наручилац је истакао да је пре истека рока за подношење понуда одустао од захтева за испитивањем усаглашености понуђених добра за контакт са храном и то на основу захтева потенцијалних понуђача, а све у циљу повећања конкуренције.

С обзиром на наведено, у достављеном изјашњењу се наводи да наручилац ниједним својим поступком није било ког понуђача довео у повољнији положај, нити је захтевао доказе који су неубичајени у односу на друге поступке јавних набавки који имају исти предмет, већ да је циљ овако одређених захтева био да се набаве добра одређеног квалитета и то са минималним захтевима.

V Дана 04. маја 2022. године, наручилац Предшколска установа „Бамби“ из Бора, доставио је Канцеларији допис број: 1249 од 08. априла 2022. године у којем се изјаснио на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да су наводи из дописа којим је иницирано спровођење мониторинга неосновани, с обзиром да је наручилац захтев о дерматолошкој исправности имао дефинисан и у поступку јавне набавке који је спровео претходне године, када ниједан понуђач, односно заинтересовано лице није имало примедбе да је реч о услову којим се ограничава конкуренција или даје предност одређеном понуђачу. Наручилац је истакао да је овај услов у логичкој вези са предметом јавне набавке и да је наведено испитивање којим се потврђују тражена својства предметних добара доступно код већег броја произвођача предметних добара.

У погледу примедби у односу на захтевану амбалажу, наручилац се у року за подношење понуда изјаснио да ће за једну ставку из техничке спецификације бити прихваћено било које паковање. У погледу друге ставке, наручилац је истакао да предметна добра у наведеној амбалажи набавља уназад неколико година и да је код сваког траженог производа предвиђено паковање које је стандардно, уобичајено и најдоступније на тржишту.

Када је реч о роковима потребним за прибављање тражених извештаја у односу на дефинисани рок за подношење понуда, наручилац је истакао да је рок за подношење понуда одредио у свему у складу са одредбама члана 52. ЗЈН, као и да у документацији о набавци није захтевано да извештаји морају бити издати након покретања предметне јавне набавке, те да је ирелевантно повезивати ова два рока.

У вези са партијом 2, за ставку под редним бројем 16 – Тоалетни папир у листићима, захтеван је лабораторијски извештај о испитивању дерматолошке исправности, који је захтеван и у поступку јавне набавке истог предмета из прошле године. Притом је наручилац истакао да наведени извештај поседују, према његовом сазнању, најмање три произвођача чији су производи доступни на територији Републике Србије, те да у складу са тим не постоји ограничавање конкуренције понуђача. Како наручилац истиче, искуство из претходног периода у потпуности оправдава овакав захтев, имајући у виду да су се предметна добра са наведеним испитивањем показала као безбедна за употребу и иста у потпуности задовољавају потребе наручиоца.

У истој партији за ставку под редним бројем 17 - Убрус у ролни и редним бројем 41 - Убрус за „autocat“ апарате, захтеван је извештај о испитивању усаглашености у складу са захтевом за контакт са храном („Food Contact“), где је наручилац навео да је реч о међународном стандарду усвојеном и од стране Европске комисије за безбедност хране, те да се овај захтев у конкретном поступку односио само на убрусе који се користе у кухињи за брисање руку особља и радних површина

у кухињи који долазе у контакт са храном. С обзиром да је реч о централној кухињи, неопходно је обезбедити заштиту од контаминације хране, односно безбедну припрему и сервирање хране. Према наводима наручиоца, ради се о широко прихваћеној карактеристици убруса бројних производића, те је стога захтев у логичкој вези са предметом јавне набавке и исти је дефинисан у складу са одредбама чл. 98. до 103. ЗЈН.

Такође, за ставку под редним бројем 41 - Убрус за „autocat“ апарате, наручилац је захтевао извештај о усаглашености са Директивом, наводећи да је реч о Директиви усвојеној од стране Европске агенције за хемикалије, која има за сврху елиминацију хемикалија у процесу производење предметних добара која могу имати штетне последице по здравље људи. С тим у вези, дат је пример у вези са хемикалијама за бељење папира и ламинацију (лепљење) слојева папира. Наручилац је истакао да тако нешто не би смео да дозволи, имајући у виду да би то могло имати утицај на здравље како запослених, тако и њихових корисника. Такође, наручилац је навео да се обичним извештајем о здравственој исправности не могу добити тражени подаци, већ само испитивањем по наведеној Директиви, а која је широко доступна као метода испитивања. Сам захтев наручилац сматра оправданим и у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Поред свега наведеног, наручилац је истакао да су захтеви из техничке спецификације, као и критеријуми за избор привредног субјекта дефинисани у складу са одредбама чл. 98. до 103. ЗЈН, да су исти у логичкој вези са предметом јавне набавке и захтевима санитарно инспекцијског надзора, као и да је намера наручиоца била да се обезбеди квалитет неопходан за безбедно пословање, а не да се одређени понуђач доведе у повољнији положај.

VI   Дана 04. маја 2022. године, наручилац Предшколска установа „Лане“ из Алексинца, доставио је Канцеларији допис број: 884 од 29. априла 2022. године у којем се изјаснио на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да је захтев за поседовањем „НАССР“ сертификата за партију 1 и 2 био одређен у конкурсним документацијама предметних набавки већ више од пет година уназад и да им до сада није упућен захтев за појашњење или примедба у вези са истим.

У погледу захтева за поседовањем „ЕН“ норми за ставку под редним бројем 28 - Средство за хигијенску и хирушку дезинфекцију руку, у партији 1, као и у вези „GMP“ или 22716 стандрада за производића за ставке под редним бројем 8 - Течни лосион за антисептичко прање руку и редним бројем 23 - Асепсол, наручилац је такође истакао да је наведени захтев био одређен и у прошлогодишњој јавној набавци предметних добара.

Када је реч о наводима који се односе на рокове потребне за прибављање извештаја, а у вези са дефинисаним роком за подношење понуда, наручилац се изјаснио да је поступио у свему у складу са одредбама члана 52. ЗЈН, као и да тренутак издавања захтеваних анализа није био условљен тренутком покретања предметне јавне набавке.

Наручилац је затим објаснио оправданост захтева за „НАССР“ сертификатом за добра из партије 1 и 2 чињеницом да се иста користе у кухињи наручиоца у којој се примењује наведени стандард, а који се као такав не односи само на припрему хране, већ и на обезбеђивање свеобухватне безбедности и сигурности хране, односно да се стандард односи и на хемијска средства, тј. средства за чишћење и одржавање личне хигијене запослених, хигијене кухиње, површина и опреме у кухињи. У изјашњењу је истакнуто да овакви производи имају разрађену процедуру производње и поседују адекватну документацију, која обезбеђује сигурност наручиоцу приликом честих и врло строгих санитарних контрола установе.

У погледу ставке под редним број 28 - Средство за хигијенску и хирушку дезинфекцију руку, у партији 1, захтевано је поседовање „EN“ норми и то 13727, 12791 и 1500, напомињући да су наведени сертификати преузети од стране Акредитационог тела Србије као стандарди СРПС и да је исто праћено речима „или одговарајући“. Предметно добро је намењено дезинфекцији руку, а које је у свим ситуацијима, а нарочито у тренутној, од значаја за превенцију ширења потенцијалних инфекција међу децом и запосленима. Сам захтев, према наводима наручиоца не би се могао сматрати довођењем у предност одређеног понуђача, већ намером наручиоца да обезбеди поуздано дезинфекционо средство за прање руку деце и запослених.

Када је реч о сертификату GMP (добра произвођачка пракса) или ИСО 22716 стандарда, наручилац је истакао да је то стандард који је, такође, преузет од стране Акредитационог тела Србије и који представља смернице за добру производњу праксу, између остalog и хемијских производа. Наведени захтев се односи само на две ставке предметне партије (лосионе за антисептичко прање и асепсол 5), као производе који су од посебног значаја за наручиоца, из разлога што је реч о производима којима се врши основно прање руку и чишћење и дезинфекција површина, предмета и инвентара. Наручилац је истакао да наведени захтев није дискриминаторски, с обзиром да сертификат GMP поседују готово сви инострани производијачи предметних добара присутни на нашем тржишту, као и поједини домаћи производијачи, те да свакако није реч о сертификату који упућује на само једног производијача.

Наручилац је, такође, истакао да је захтев за испитивањем дерматолошке исправности производа био присутан и у прошлогодишњој набавци предметних добара и да исти има логичку везу са предметом јавне набавке јер се односи на тоалет папир у ролни и тоалет папир сложив у апарат. Наведени захтев је широкодоступан, и примењује га већи број производијача, те се самим тим овај захтев не би могао сматрати дискриминаторским.

У вези са испитивањем по захтевима за контакт са храном („Food Contact“), наручилац је истакао да се наведено односи на производе папирне конфекције, производе који служе паковању, сервирању и транспорту намирница и да је његова сврха да намирнице у контакту са оваквим производима неће бити контаминиране. Према наводима из изјашњења, логичка веза захтева са предметом јавне набавке се огледа у чињеници да се захтев односи само на салвете, убрuse и месарски папир за паковање хране, из чега произлази значај оваквог захтева без намере давања предности одређеном понуђачу.

У погледу ставке под редним бројем 5 - Гумене рукавице за домаћинство, у партији 2, наручилац је навео да су предмет наведене ставке рукавице од природног латекса, те да би утврдио ове карактеристике, наручилац је захтевао испитивање њиховог састава. Дебљина рукавице је од пресудног значаја за њихову пропустљивост и могућност заштите корисника од штетног утицаја хемикалија. У погледу нумеричких вредности изражених за предметно добро, наручилац поседује релевантну документацију за два типа рукавица које испуњавају дефинисан услов. Поред наведеног, наручилац је истакао да се извештај о испитивању може добити за 2 до 3 дана, те да се на основу свега наведеног не може говорити о захтеву којим се даје предност једном понуђачу у односу на друге.

На крају свог изјашњења, наручилац је навео да се приликом дефинисања критеријума за избор привредног субјекта руководио одредбама члана 114. ст. 2. до 4. ЗЈН, те да су исти одређени на начин да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Такође је наведено да се наручилац приликом дефинисања захтева руководио сопственим интересима, пре свега у погледу документације коју мора

- поседовати у вези са добрима која су предмет јавне набавке у случају спровођења санитарног инспекцијског надзора. На основу свега наведеног, наручилац сматра да је захтевао доказе и извештаје који су широко присутни код већине производаца предметних добара.

VII Дана 06. маја 2022. године, наручилац Предшколска установа „Чика Јова Змај“ из Пирота, доставио је Канцеларији допис број: 02-657/1 од 04. маја 2022. године у којем се изјаснило на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је истакао да примедбе из дописа које се односе на кратак рок за подношење понуда нису основане, с обзиром да је рок одређен у свему у складу са одредбама члана 52. ЗЈН. Довођење у везу рока за подношење понуда са роком потребним за израду тражених анализа, по мишљењу наручивача није оправдано, имајући у виду да наручилац није захтевао да анализе буду извршене након објављивања јавног позива, као и да исте велики број производаца предметних добара већ поседује.

У погледу захтеваног „НАССР“ стандарда производаца или понуђача за ставку под редним бројем 6, у партији 1, ставке под редним бр. 5 и 7, у партији 2, као и ставке под редним бр. 2 и 4, у партији 3, наручилац је у изјашњењу навео да је реч о добрима која своју директну примену имају у кухињи и да се из наведеног види јасна логичка веза између овог захтева и предмета јавне набавке. За ставку под редним бројем 6, у партији 1, наручилац је навео да се ради о средству за чишћење рерни и масноћа у кухињи, као и да предметно добро са наведеним стандардом производе домаћи производи „Панонија“ Панчево, „Henkel“, као и други домаћи и инострани производи. За ставке под редним бр. 5 и 7, у партији 2, наручилац је навео да се ради о добрима чија је наглашена намена коришћења у кухињама и добрима која су у контакту са намирницама (реч је о течном детерценту за ручно прање суђа и средствима за дезинфекцију површина које су у контакту са храном). За ставке под редним бр. 2 и 4, у партији 3, наручилац је навео да је захтев за стандардом предвиђен само за течни детерцент за прање суђа „Fairy“ или одговарајући, као и за ставку течни лосион за прање руку који се користи у кухињи за хигијену руку. У свим претходно наведеним објашњењима намене предметних добара, по наводима наручивача, види се и логичка веза дефинисаних захтева са предметом јавне набавке.

Када је реч о захтеву за сертификатом ИСО 13485, за ставку под редним бројем 3 - Концентровано течно средство за дезинфекцију површина, предмета и опреме, у оквиру партије 2, наручилац је истакао да је реч о производу који представља основни дезинфекционс, који се користи у скоро свим пољима делатности наручивача. Наручилац није оспорио да се наведени стандард примењује код производње медицинских средстава, али је истакао да производи медицинских средстава, који примењују наведени стандард, производе и добро које захтева наручилац. Наручилац је у овом делу напоменуо да је предметни захтев предвидео само за једну ставку и да исти примењује већи број производаца, те да намера наручивача није била да доведе у повољнији положај одређеног понуђача, већ да набави производ највиших производничких стандарда гарантованог квалитета.

У вези GMP сертификата, који је захтеван за ставку под редним бројем 4 - Течни сапун (лосион) за руке са глицерином и алантоном, у оквиру партије 3, наручилац је истакао да исти представља смерница за добру производничку праксу у производњи, између осталог хемијских производа, па чак и хране, те да исти има за циљ израду производа који су безопасни по људско здравље. Предметно добро се користи за прање руку и очигледна је логичка веза наведеног захтева са предметом јавне набавке, где је циљ наручивача обезбеђивање производа који неће садржати штетне материје и који не може изазвати нежељена дејства и контраиндикације.

Имајући у виду наведено, наручилац је истакао да је приликом спровођења поступка јавне набавке поступио у свему у складу са одредбама чл. 98. до 103. ЗЈН, те да услове није конципирао на начин да исти упућују на једног произвођача или производ који може понудити само један понуђач, већ са намером да се набаве добра адекватног нивоа квалитета, према потреби наручиоца.

VIII Дана 06. маја 2022. године, наручилац Дом за смештај одраслих лица „Кулина“ из Алексинца, доставио је Канцеларији допис број: 02-1430/1 од 04. маја 2022. године у којем се изјаснио на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је у изјашњењу истакао да је предметни поступак јавне набавке спровео у отвореном поступку, као најтранспарентнијој врсти поступка коју прописују одредбе ЗЈН. Даље је наведено да је рок за подношење понуда дефинисан у складу са одредбама члана 52. ЗЈН, као и да захтев из документације о набавци који се односи на одређене анализе није био да исте морају бити извршене након објављивања јавног позива.

У погледу ставке под редним бројем 2 - ВЦ папир ролна, наручилац се изјаснио да је захтевао извештај о дерматолошкој исправности производа, имајући у виду потребе корисника дома и њихову потребу за коришћењем безбедних производа папирне галантерије са којом врло често долазе у контакт и то не само у основној сврси, већ и за друге потребе. Наведени захтев испуњава, према сазнањима наручиоца, већи број произвођача предметних добара („Harmoni, Celex, Paloma, Lucart, Sofidel“), те се стога, како се наводи у изјашњењу, не може сматрати да се овим захтевом врши било каква дискриминација понуђача.

За ставку под редним бројем 4 - Гумене рукавице, наручилац је истакао да је исти захтев био предвиђен и у јавној набавци из прошле године. Као разлоге за прописивање овог захтева, наручилац је навео да запослени на одржавању хигијене, због специфичне категорије корисника и њихове заштите, морају да користе концентрованија средства, а што условљава и адекватније заштитне рукавице. Искуства из донација у времену Covid пандемије, када су се дониране рукавице распадале при самом првом коришћењу, условиле су да се у јавним набавкама дефинишу одређене карактеристике предметног добра (дебљина, еластичност и др.), а које, како истиче наручилац, поседују бројни произвођачи предметних добара („Vileda, Sempertrip“). Наручилац је, такође, истакао да наведено испитивање врше бројне лабораторије, те да имајући у виду претходно наведено, дефинисани захтев за испитивањем не доводи до дискриминације понуђача.

У погледу ставке под редним бројем 5 - Жута кеса за медицински отпад, наручилац је истакао да је захтев за испитивањем пластичних врећа за одлагање и транспорт медицинског отпада (УН 3291) према АДР споразуму, предвиђен у складу са стандардом прописаним од стране Управе за транспорт опасног отпада надлежног министарства, којим су дефинисана својства производа који се користе за одлагање и транспорт медицинског отпада.

За ставку под редним бројем 13 - Самосложиви убруси, у којој је захтевано да је производ сигуран за контакт са храном, наручилац је навео да је исти одређен имајући у виду да наручилац има кухињу у којој је имплементирана примена „HACCP“ стандарда и да обавезна је примена убруса код одржавања хигијене. У прилог наведеном, наручилац је истакао да је у периоду епидемије проузроковане Covid вирусом било забрањено коришћење крпа или пешкира и да је наложено коришћење убруса. Такође, наручилац је навео да се папирни убруси користе и приликом транспорта хране и индивидуалне расподеле хране. Сходно наведеном, наручилац сматра да је тражени захтев у складу са обавезом испуњења обавезе обезбеђивања безбедне припреме и дистрибуције хране, према важећим прописима

Републике Србије, те да се у том смислу наведени захтев не би могао сматрати дискриминаторским.

IX Дана 05. маја 2022. године, наручилац Дом ученика средњих школа Зајечар, доставио је Канцеларији допис број: 753 од 04. маја 2022. године у којем се изјаснио на питања из захтева Канцеларије.

Наручилац је у изјашњењу истакао да у предметном поступку није имао захтева за додатним информацијама или појашњењима, сходно одредбама члана 97. ЗЈН, у којима би биле дате примедбе на амбалажу предметних производа или у погледу извештаја о дерматолошкој исправности истих, те да наводе из дописа којим је иницирано спровођење мониторинга сматра неоснованим.

Такође, у погледу дефинисаног рока за подношење понуда, наручилац се изјаснио да је поступио у складу са одредбама ЗЈН, као и да није било поднетих захтева за продужење истог од стране заинтересованих лица. Притом је, према наводима наручиоца, у поступку јавне набавке обезбеђена конкуренција, односно до истека рока за подношење понуда поднето је више понуда.

У вези са захтевом за ставке под редним бројем 2 - Тоалет папир – сложиви листић и редним бројем 4 - Тоалет папир – ролна двослојна, у партији 3, наручилац се изјаснио да је наведени извештај о дерматолошкој исправности производа прописао, с обзиром да је исти уобичајен на тржишту предметних добара, те да сматра да је исто учињено у складу са правилима о дефинисању техничких спецификација из чл. 98. до 103. ЗЈН.

У прилог наведеном наручилац је истакао да услуге дома користи 270 ученика-станара дома, те да се предметна добра користе за одржавање хигијене ученичким соба, санитарних чворова и купатила, кухиње са триезаријом, као и за потребе вештераја.

Разматрајући наводе из вашег дописа, као и достављених изјашњења наручилаца и увидом у документацију о набавкама, Канцеларија је утврдила да су у свим предметним поступцима јавних набавки рокови за подношење понуда одређени у складу са одредбама ЗЈН, тачније чланом 52. ЗЈН, којим су прописани минимални рокови за подношење понуда.

Такође, узимајући у обзир целокупну расположиву документацију, а посебно изјашњења наручилаца у вези са разлозима који су узроковали одређивање захтева у техничким спецификацијама и критеријума за избор привредног субјекта, указујемо да Канцеларија није могла да утврди да су исти неосновани, односно да су одређени на начин који има за циљ дискриминацију понуђача. Овде посебно напомињемо да, имајући у виду врсту добра која представљају предмет наведених јавних набавки, Канцеларија не поседује стручна знања како би са сигурношћу утврдила да ли техничке спецификације садрже описе којима се ограничава конкуренција и доводи у предност тачно одређени понуђач.

Уједно, указујемо да сваки наручилац приликом спровођења поступка јавне набавке има право да определи своје потребе и набави добра која одговарају његовим захтевима. Приликом описа техничких спецификација наручилац мора да води рачуна да оне представљају објективну потребу наручиоца, уз поштовање начела јавних набавки, као и одредби ЗЈН којима је прописан начин дефинисања техничких спецификација. Такође, када је реч о критеријумима за избор привредног субјекта, наручилац је у обавези да исте одреди у складу са чланом 114. ЗЈН, којим је дефинисано да критеријуме наручилац захтева када је потребно и то на начин који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци, а који морају бити у логичкој вези са предметом јавне набавке и сразмерни предмету јавне набавке. Са друге стране, објективност у опису техничких спецификација и

критеријума за избор привредног субјекта не значи ни да наручилац исте дефинише тако да сви привредни субјекти који се баве предметом јавне набавке могу да испуне захтеве наручиоца. Уколико би наручилац морао да води рачуна о томе да своје захтеве дефинише тако да исте може да испуни сваки привредни субјект који је заинтересован да учествује у поступку за доделу уговора о јавној набавци, последица тога би била да захтеви из документације о набавци често не би одговарали стварним потребама наручиоца.

Поред наведеног, напомињемо да су све јавне набавке наведене у вашем допису спроведене у отвореном поступку јавне набавке у коме сви заинтересовани привредни субјекти могу да поднесу понуду. Такође, указујемо да ЗЈН, у циљу обезбеђивања правилне примена законских прописа, омогућава да свако заинтересовано лице може да тражи од наручиоца додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци, при чему може да укаже наручиоцу уколико сматра да постоје недостаци или неправилности у документацији о набавци. ЗЈН прописује и правна средства која, у случају благовременог поступања, омогућавају понуђачима да заштите своја права и да укажу наручиоцу на могуће постојање пропуста у одређеној фази поступка, а који их доводе у неравноправни положај или доводе у сумњу исправност поступања наручиоца приликом спровођења поступка јавне набавке. С тим у вези, увидом у јавно доступне податке, утврђено је да у предметним поступцима јавних набавки није било поднетих захтева за заштиту права и поред чињенице да је у појединим од наведених поступака било упућених захтева за додатним информацијама или појашњењима у вези са документацијом о набавци.

Имајући у виду да Канцеларија приликом спровођења мониторинга није утврдила да је у неком од наведених поступака јавних набавки учињен прекршај прописан одредбама ЗЈН, обавештавамо вас да не постоји основ за даље поступање Канцеларије по овом питању.

Уједно, уколико сматрате да су у предметним поступцима јавних набавки предузете одређене противправне радње, како од стране понуђача, тако и од стране наручилаца, а које за последицу имају сужавање конкуренције и довођење у предност тачно одређеног понуђача, указујемо да се по том питању можете обратити органима у чијој је надлежности решавање о правима и обавезама учесника на тржишту, као и другим надлежним органима.

